สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย..... ข

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ..... ค

กิตติกรรมประกาศ..... ง

สารบัญ..... จ

สารบัญภาพ..... ช

สารบัญตาราง ..... ญ

สารบัญแผนภูมิ..... ฏ

บทที่

1 บทนำ..... 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... 1

วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 6

สมมติฐานในการวิจัย..... 6

ขอบเขตของการวิจัย..... 6

คำจำกัดความในการวิจัย..... 7

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ..... 8

2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง..... 9

การเรียนการสอนศิลปะ..... 9

รูปแบบการเรียนการสอนแบบโมเดลซิปปา..... 24

หลักสูตรการเรียนการสอนแผนกวิชาศิลปศึกษา ภาควิชาการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต
ปัตตานี..... 39

ภาพพิมพ์ 41

ความสามารถทางสมองเบื้องต้น 69

ความถนัดทางศิลปะ..... 96

แบบทดสอบ ดีเอที..... 105

Prince of Songkla University Pattani Campus

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่		
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	107
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	119
	กลุ่มประชากร	119
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	119
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	121
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	121
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	125
	คะแนนความถนัดทางศิลปะ ความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ และความสามารถด้านเหตุผลเชิงนามธรรม ก่อนและหลังเรียนวิชาภาพพิมพ์ เรื่อง “ภาพพิมพ์แกะไม้”.....	126
	การเปรียบเทียบความถนัดทางศิลปะ ก่อนและหลังเรียนวิชาภาพพิมพ์ เรื่อง “ภาพพิมพ์แกะไม้”.....	127
	การเปรียบเทียบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ ก่อนและหลังเรียนวิชาภาพพิมพ์ เรื่อง “ภาพพิมพ์แกะไม้”.....	128
	การเปรียบเทียบความสามารถด้านเหตุผลเชิงนามธรรม ก่อนและหลังเรียนวิชาภาพพิมพ์ เรื่อง “ภาพพิมพ์แกะไม้”	129
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	130
	สรุปผลการวิจัย.....	132
	อภิปรายผลการวิจัย.....	134
	ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	140
	ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ทำวิจัยต่อไป.....	140

Prince of Songkla University Pattani Campus

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บรรณานุกรม..... 141
ภาคผนวก 149
ภาคผนวก ก แผนการสอน 150
ภาคผนวก ข แบบทดสอบความถนัดทางศิลปะ..... 159
ภาคผนวก ค แบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์..... 161
ภาคผนวก ง แบบทดสอบความสามารถด้านเหตุผลเชิงนามธรรม..... 172
ภาคผนวก จ กรอบแนวคิดในการวิจัย 180
ประวัติผู้วิจัย 182

Prince of Songkla University Pattani Campus

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1	แสดงภาพผลงาน "การล่าสัตว์ในสวนดอกไม้" ของ มูนากาตะ ชิโกะ เทคนิคภาพพิมพ์แกะไม้.....	43
ภาพที่ 2	แสดงภาพผลงาน "Souvenir" ของแจสเปอร์ จอห์น (Jasper Johns) เทคนิคภาพพิมพ์หิน.....	44
ภาพที่ 3	แสดงภาพผลงาน "The Kitchen in My Studio on Broome Street" ของ เคลย์ตัน พอนด์ (Clayton Pond) เทคนิคภาพพิมพ์ผ้าไหม.....	45
ภาพที่ 4	แสดงภาพผลงาน "Glyph" ของ ริชาร์ด รอยซ์ (Richard Royce) เทคนิคภาพพิมพ์บนวัตถุกระดาษทรงสามเหลี่ยม.....	45
ภาพที่ 5	ภาพพิมพ์แกะไม้ของ ชิโกะ มูนากาตะ (Shiko Munakata).....	47
ภาพที่ 6	แสดงภาพเครื่องมือหรือสิ่วแกะไม้แต่ละแบบ.....	49
ภาพที่ 7	แสดงภาพการแกะไม้ที่ถูกวิธี	50
ภาพที่ 8	แสดงภาพเปรียบเทียบการแกะไม้ที่ถูกวิธีและผิดวิธี	51
ภาพที่ 9	แสดงภาพกล่องสำหรับเก็บรักษาเครื่องมือแกะไม้	52
ภาพที่ 10	แสดงภาพลักษณะการใช้งานต่างๆ กันของเครื่องมือแกะไม้แต่ละแบบ	53
ภาพที่ 11	วิธีจับสิ่วตัว "V" จับแบบเดียวกันทุกตัว โดยให้ด้ามอยู่ในอุ้มมือเพื่อดันไปข้างหน้า	54
ภาพที่ 12	แสดงภาพการจับสิ่วหน้าเฉียงหรือสิ่วญี่ปุ่น	54
ภาพที่ 13	ลูกกลิ้งสำหรับใช้ทำภาพพิมพ์	55
ภาพที่ 14	การเก็บรักษาลูกกลิ้งที่ดีควรแขวนหรือทำร่องวางให้ลูกยางหงายขึ้น	56
ภาพที่ 15	เกรียงสำหรับตักสีและผสมสี	56
ภาพที่ 16	แท่นสำหรับกลิ้งสีในที่นี้เป็นโต๊ะซึ่งปูด้วยกระจกหนา	57
ภาพที่ 17	ผลงาน "Savage Breeze" ของ เฮเลน แฟรงเคนเทเลอร์ (Helen Frankenthaler) ค.ศ.1974 เป็นตัวอย่างภาพพิมพ์แกะไม้ที่ใช้ลายเส้นของไม้เป็นจุดเด่นของผลงานชิ้นนี้	60

Prince of Songkla University Pattani Campus

สารบัญภาพ (ต่อ)

หน้า

ภาพที่ 18	บาเรนสำหรับถูภาพพิมพ์แกะไม้ เป็นอุปกรณ์พิมพ์ภาพพิมพ์แกะไม้ของญี่ปุ่น ..	61
ภาพที่ 19	แสดงให้เห็นการวางตำแหน่งต่างๆ ของที่วางมือพิมพ์มือ	62
ภาพที่ 20	ภาพการวางแม่พิมพ์และกระดาษลงบนที่วางมือพิมพ์มือ	63
ภาพที่ 21	การกำหนดตำแหน่งเพื่อการพิมพ์บนแท่นพิมพ์	64
ภาพที่ 22	การพิมพ์ด้วยแท่นพิมพ์จะวางแม่พิมพ์ กระดาษ และสักหลาด ตามลำดับ	65
ภาพที่ 23	แสดงภาพการประยุกต์คลุมแท่นพิมพ์ด้วยผ้าคลุมรถยนต์ แทนการตัดผ้าคลุมแท่นพิมพ์โดยเฉพาะ	66
ภาพที่ 24	ตะแกรงสำหรับวางผลงานภาพพิมพ์	67
ภาพที่ 25	การเขียนรายละเอียดใต้ภาพผลงานภาพพิมพ์ โดยเริ่มจากซ้ายไปขวามือ คือ จำนวนพิมพ์ เทคนิคการสร้างภาพ ชื่อภาพ ชื่อศิลปิน และปี พ.ศ.ที่พิมพ์ ตามลำดับ (สัญญา วงศ์อร่าม, 2546:106)	68
ภาพที่ 26	องค์ประกอบกลุ่ม	72
ภาพที่ 27	แสดงโครงสร้างความสามารถทางสมองของกิลฟอร์ด (Guilford)	75
ภาพที่ 28	แสดงโครงสร้างทฤษฎีไฮราชิคอล (Hierarchical Theory)	77
ภาพที่ 29	แสดงตัวอย่างแบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์แบบหมุนรูป	80
ภาพที่ 30	แสดงตัวอย่างแบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์แบบเลื่อนรูป	81
ภาพที่ 31	แสดงตัวอย่างแบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์แบบตัดรูป	81
ภาพที่ 32	แสดงตัวอย่างแบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์แบบต่อรูป	82
ภาพที่ 33	แสดงตัวอย่างแบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์แบบซ่อนรูป	83
ภาพที่ 34	แสดงตัวอย่างแบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์แบบซ้อนรูป	83
ภาพที่ 35	แสดงตัวอย่างแบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์แบบพับกระดาษ	84
ภาพที่ 36	แสดงตัวอย่างแบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์แบบพับกล่อง	84
ภาพที่ 37	แสดงตัวอย่างแบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์แบบแยกภาพ	85
ภาพที่ 38	แสดงตัวอย่างแบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์แบบนับลูกบาศก์	85

Prince of Songkla University Pattani Campus

สารบัญภาพ (ต่อ)

หน้า

ภาพที่ 39 แสดงตัวอย่างแบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์แบบประกอบรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัส..... 86

ภาพที่ 40 แสดงตัวอย่างแบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์แบบวัตถุสัมพันธ์..... 86

ภาพที่ 41 แสดงตัวอย่างแบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์แบบอนุกรมมิติ..... 87

ภาพที่ 42 แสดงตัวอย่างแบบทดสอบความสามารถด้านมิติสัมพันธ์แบบประกอบภาพ 3 มิติ..... 87

ภาพที่ 43 แสดงตัวอย่างแบบทดสอบความสามารถด้านเหตุผลเชิงนามธรรม..... 89

ภาพที่ 44 แสดงตัวอย่างแบบทดสอบความสามารถด้านเหตุผลแบบเข้าพวกที่เป็นรูปภาพ..... 90

ภาพที่ 45 แสดงตัวอย่างแบบทดสอบความสามารถด้านเหตุผลแบบไม่เข้าพวกที่เป็นรูปภาพ..... 91

ภาพที่ 46 แสดงตัวอย่างแบบทดสอบความสามารถด้านเหตุผลแบบอุปมาอุปไมยโดยใช้รูปภาพประเภท..... 93

ภาพที่ 47 แสดงตัวอย่างแบบทดสอบความสามารถด้านเหตุผลแบบอุปมาอุปไมยโดยใช้รูปภาพประเภท..... 93

ภาพที่ 48 แสดงตัวอย่างแบบทดสอบความสามารถด้านเหตุผลแบบอนุกรมมิติทางเดียว.. 95

ภาพที่ 49 แสดงตัวอย่างแบบทดสอบความสามารถด้านเหตุผลแบบอนุกรมมิติหลายทาง 95

ภาพที่ 50 แสดงตัวอย่างแบบทดสอบการตัดสินใจทางศิลปะของไมเออร์..... 99

ภาพที่ 51 แสดงตัวอย่างแบบทดสอบการตัดสินใจเชิงสุนทรียะของไมเออร์..... 100

ภาพที่ 52 แสดงตัวอย่างแบบทดสอบทางศิลปะของแมคอดอรี่..... 101

ภาพที่ 53 แสดงตัวอย่างแบบทดสอบการตัดสินใจทางศิลปะของเกรฟส์..... 102

ภาพที่ 54 แสดงตัวอย่างแบบทดสอบความถนัดทางศิลปะของฮอร์น..... 103

ภาพที่ 55 แสดงตัวอย่างแบบทดสอบความถนัดทางศิลปะของพิตร ทองชั้น..... 105

ภาพที่ 56 แสดงโครงสร้างตามทฤษฎีไฮราชิคอล..... 106

Prince of Songkla University Pattani Campus

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบองค์ประกอบการเรียนการสอนระหว่างวิธีการสอนศิลปะกับรูปแบบการสอนโมเดลซิปปา (CIPPA Model) ในด้านผู้สอน..... 35

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบองค์ประกอบการเรียนการสอนระหว่างวิธีการสอนศิลปะกับรูปแบบการสอนโมเดลซิปปา (CIPPA Model) ในด้านจุดประสงค์การสอน..... 36

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบองค์ประกอบการเรียนการสอนระหว่างวิธีการสอนศิลปะกับรูปแบบการสอนโมเดลซิปปา (CIPPA Model) ในด้านการประเมินผล..... 37

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบองค์ประกอบการเรียนการสอนระหว่างวิธีการสอนศิลปะกับรูปแบบการสอนโมเดลซิปปา (CIPPA Model) ในด้านการเรียนรู้..... 38

ตารางที่ 5 คะแนนเฉลี่ย (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าร้อยละจากคะแนนเต็มของแต่ละแบบทดสอบ (%)..... 126

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความถนัดทางศิลปะ ก่อนและหลังเรียนเรื่อง "ภาพพิมพ์แกะไม้"..... 127

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความสามารถด้านมิติสัมพันธ์ ก่อนและหลังเรียนเรื่อง "ภาพพิมพ์แกะไม้" 128

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ย (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของความสามารถด้านเหตุผลเชิงนามธรรม ก่อนและหลังเรียนเรื่อง "ภาพพิมพ์แกะไม้" 129

Prince of Songkla University Pattani Campus

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 1 การจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางตามหลักซิปปา (CIPPA Model)..... 26

แผนภูมิที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย 181

Prince of Songkla University Pattani Campus